

## บทคัดย่อ

โครงการศึกษาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนอ่าน-เขียนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนท้องถิ่นและโรงเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่ภาคใต้ มีเป้าหมายเพื่อศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรและวิธีการสอนอ่าน-เขียนภาษาไทยที่เหมาะสมกับพื้นฐานของนักเรียนที่พูดภาษาชาติพันธุ์และนักเรียนที่พูดภาษาไทยถิ่นใต้เขตพื้นที่ภาคใต้และชายแดนใต้ โดยศึกษาข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาไทยดีเด่น นักการศึกษา และนักวิจัยในพื้นที่จำนวน ๓๐ คน พร้อมทั้งลงพื้นที่สังเกตการณ์การสอนในโรงเรียน จำนวน ๒๔ แห่ง และทำการทดสอบทักษะการอ่าน-เขียนภาษาไทยในรูปแบบต่างๆ ผลการศึกษาพบรูปแบบวิธีการสอนอ่าน-เขียนจำนวน ๓๐ รูปแบบ ซึ่งหากจัดตามจุดเน้นและกระบวนการสอนได้ รูปแบบที่เน้นไวยากรณ์สอนจากส่วนย่อยของภาษา (Bottom up) และเน้นความเข้าใจสอนจากองค์รวมของภาษา (Top down) หากแบ่งประเภทตามภาษาที่ใช้สอนแบ่งได้เป็น รูปแบบที่สอนภาษาไทยอย่างเดียว และ รูปแบบที่ใช้ภาษาท้องถิ่นควบคู่กับภาษาไทย นอกจากนี้หากพิจารณาประวัติศาสตร์และวิวัฒนาการหลักสูตรการสอนภาษาไทยในพื้นที่ชายแดนใต้จะพบว่าเริ่มเห็นการพัฒนาการสอนภาษาไทยอย่างจริงจังในยุคที่ ๔ (ปี ๒๕๐๐ – ๒๕๔๗) ที่หาวิธีการสอนภาษาไทยแบบพิเศษสำหรับเยาวชนไทยมลายูในพื้นที่ชายแดนใต้ และยุคที่ ๕ (๒๕๔๘ – ปัจจุบัน) มีการปรับรูปแบบการสอนภาษาไทยโดยนำภาษาท้องถิ่นมาร่วมจัดการเรียนรู้ สำหรับการปรับใช้หลักสูตรพบว่าการปรับหลักสูตรในระดับท้องถิ่น/เขตพื้นที่การศึกษา และการปรับของครูผู้สอนในระดับชั้นเรียนเพื่อแก้ไขปัญหาของผู้เรียน ผลสัมฤทธิ์และพัฒนาการทักษะการอ่าน-เขียนภาษาไทยระดับ ป.๑ (๗ โรงเรียน) และนักเรียน ป.๖ (๔ โรงเรียน) พบว่านักเรียนไทยและนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์มีทักษะการเขียนที่ไม่แตกต่างกัน นักเรียนโรงเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ได้ทั้งคะแนนสูงสุดและต่ำสุด อย่างไรก็ตามจากการศึกษาปัญหาอุปสรรคการใช้ภาษาไทยพบว่าลักษณะของภาษาถิ่นหรือภาษาชาติพันธุ์ที่แตกต่างจากภาษาไทยจะเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ภาษาไทย ยกเว้นกลุ่มชาติพันธุ์นั้นอยู่ในบริบทของผู้พูดภาษาไทยปัญหาจะลดลง อย่างไรก็ตามข้อเสนอแนะจากการวิจัยนี้ที่สำคัญ คือ ควรจัดลำดับความยาก-ง่ายของเนื้อหา เพื่อกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัดและสภาพที่พึงประสงค์ของผู้เรียนภาษาไทย และส่งเสริมสมรรถนะการสอนภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง และสร้างความตระหนักเรื่องอิทธิพลของภาษาเพื่อให้ครูผู้สอนเข้าใจถึงอุปสรรคการเรียนภาษาไทยของผู้เรียน

## **Abstract**

A study of Thai teaching methods and curriculum for Thai and Ethnic students in primary level in Southern part of Thailand. The goal of this project is to study and analyze the curriculum and Thai teaching methods for students who speak Thai and Ethnic in Southern Thailand. Data of methods and curriculum were collected from interviewing 30 target groups of teachers, educators and researchers. Moreover, the data of teaching methods and the writing test were from classroom observations in 24 schools. Findings from the study are the 30 Thai teaching methods which are 2 ways; a Bottom up and Top down strategies. Also these teaching methods can be in 2 groups; a focus teaching on Thai only and use both Thai and Ethnic language/mother tongue. For Thai curriculum movement, focusing in Southern border areas, the educational policy in 1957 supported the new teaching approaches in Thai for especially Patani Malay children. After that, since 2005 Thai educational policy permitted the ethnic languages use together with Thai in educational system. Thai writing test results in grade 1 both in Thai and ethnic students showed not different between two groups. However, the ethnic languages which different from Thai have influence to Thai developing skills. The suggestions from this study are; the government should to ordering the content in Thai for all learners from simple to complex in each class level. Should promote the teachers who teach the ethnic students have skill for teaching Thai as a second language. Also, raise awareness about influence of mother tongue to Thai for understand the obstacles the students to learn Thai.